

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tulostavoiteasiakirja 2023

SISÄLLYSLUETTELO

Tulostavoiteasiakirja 2023	1
1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	4
1.1 Lisäämme elinvoimaa	4
1.1.1 Työllisyysasteen nostaminen.....	4
1.1.2 Pk-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta.....	5
1.1.3 Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen	9
1.1.4 Saavutettavuuden edistäminen	11
1.1.5 Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee.....	12
1.2 Tavoittelemme hiilineutraaliutta	14
1.2.1 Hiilineutraaliuden edistäminen.....	14
1.2.2 Kiertotalouden ratkaisut.....	16
1.2.3 Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista.....	17
1.2.4 Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila	18
1.2.5 Kestävä kaupunkikehitys	21
1.3 ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite	22
2 Toiminnallinen tuloksellisuus.....	23
2.1 Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat.....	23
3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	27
4 Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät	28
5 Voimassaolo ja seuranta.....	30
5.1 Liite.....	30
6 Allekirjoitukset.....	30

Toiminta-ajatus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla.

Yleistä

ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY -strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

ELY-keskukset hyödyntävät aktiivisesti sekä virastokokonaisuuden eri tehtäväalueiden, että ELY-keskusten keskinäisiä yhteistyömahdollisuuksia tässä tulossopimuksessa määriteltujen tavoitteiden saavuttamiseksi. ELY-keskukset toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä kumppaniverkostojen kanssa edistäessään alueen elinvoimaa, kestävästä kasvusta ja tulevaisuutta sekä hyvinvointia ja sisäistä turvallisuutta.

Pitkän aikavälin strategiset linjaukset

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen strategiset linjaukset perustuvat hallitusohjelmaan, ELY-keskusten ja aluehallintovirastojen yhteisen strategia-asiakirjan linjauksiin sekä Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntaohjelmien painopisteisiin.

Maankäytön, asumisen, liikenteen, palvelujen ja elinkeinojen yhteen sovittaminen

Tavoitteena on laajentaa maankäytön, asumisen, liikenteen palvelujen ja elinkeinojen yhteensovittamista kaikilla alueen kaupunkiseuduilla. Kuntien välisen MAL-yhteistyön aloittamista tuetaan. Maankäytön ja liikennejärjestelmän yhteen sovittamisella luodaan edellytykset hyvälle ja elinvoimaiselle asuin- ja elinympäristölle. Ennakoivasti suunnitellut kaavaratkaisut sekä toimiva ja eheä yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelyt luovat hyvinvointia ja elinvoimaa sekä edistävät hiilineutraalia yhdyskuntakehitystä. Suunnittelussa huomioidaan alueen olemassa oleva yhdyskuntarakenne ja haetaan kestäviä ratkaisuja kaupunkien ja maaseudun väliseen vuorovaikutukseen ja liikkumistarpeisiin.

Elinkeinoelämän kilpailukyvyyn ja kansainvälistymisen, sekä työmarkkinoiden vetovoimaisuuden edistäminen

Pohjalaismaakuntien erityisvoimavara on yrittäjäyys, jonka toimintaedellytysten parantaminen on tärkeä päämäärä. Pk-yritysten kasvuhakuisuus, uuden teknologian ja tiedon hyödyntäminen, sekä kansainvälisille markkinoille suuntautuminen ovat luonnollisesti tärkeitä kehittämisteemoja, joiden edistämiseksi tarvitaan aktiivista verkostoyhteistyötä. Osaavan työvoiman saatavuus on menestystekijä, jonka eteen on tehtävä monialaista yhteistyötä. Tavoitteissa korostuvat työnvälitystoiminnan tehostaminen, nuorisotyöttömyyden ehkäisy sekä työperäisen maahanmuuton ja maahanmuuttajien integroitumisen edistäminen. Sekä yrityspalveluiden että työllisyydenhoidon toimintamallien uudistaminen ovat tärkeitä päämääriä, joilla pyritään vastamaan alati nopeutuviin muutostrendeihin.

12.12.2022

Ruokajärjestelmän kilpailukyvyyn parantaminen ja kestävä luonnonvaratalous

Tavoitteena on parantaa ruokajärjestelmän kilpailukykyä ja uudistaa vastuullisen ruokaketjun toimintaa. Ruokaketjun kehittämistyön keskeinen tavoite on huoltovarmuuden ja ruokaturvan vahvistaminen, koko ketjun osaamisen sekä vuoropuhelun vahvistaminen. Ruokaketjun digitalisaation vahvistamiseen ja hyödyntämiseen pyritään suuntaamaan uusia kehittämispanostuksia. Korkealaatuinen ruuantuotanto turvataan kestävällä tavalla. Eläinten hyvinvointi paranee ja elintarviketurvallisuus sekä eläinten ja kasvien terveys säilyvät korkealla tasolla. Elinvoimaisen maatalouden harjoittaminen turvaa maaseudun elinvoimaisuutta ja ympäristö säilyy asutun sekä hoidetun näköisenä. Hyvin hoidettu maaseutu ja kunnossa oleva infrastruktuuri tarjoaa uusia mahdollisuuksia myös muulle yritystoiminnalle.

Ratkaisujen hakeminen hiilineutraalisuuden, ilmastonmuutoksen hillinnän, luonnonmonimuotoisuuden ja vesien hyvän tilan edistämiseksi

Tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä hyödyntäen pohjalaismaakuntien merkittävää osaamista biotalouden ja energiateknologian saralla. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen edellyttää kaikkien toimijoiden laajaa yhteistyötä. Tavoitteena on, että sää- ja ilmatoriskit huomioidaan kattavasti. Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttäminen ja vieraslajien torjunta on nostettava keskeisiksi tavoitteiksi. Luonnon monimuotoisuutta vahvistetaan ympäristöministeriön HELMI-ohjelman kautta kunnostamalla erityisesti lintuvesiä, pienvesiä ja perinnebiotooppeja. Vieraslajien torjunnassa hyödynnetään paikallisia verkostoja ja yhteistyöhankkeita. Vesien hyvän tilan saavuttaminen vuoteen 2027 mennessä on haasteellista mm. happamien sulfaattimaiden aiheuttamien haittojen vuoksi. Tavoitteena on etsiä ja toteuttaa monipuolisia vesien tilaa parantavia toimenpiteitä yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa.

Osaamisen johtamisen kehittäminen ja osaamistarpeisiin varautuminen

Osaaminen ja sen johtaminen ovat tärkeä osa strategista henkilöjohtamista ja tulevaisuuden rakentamista. Osaavat ihmiset ovat yksi merkittävimmistä resursseista palvelujen tuloksellisessa ja vaikuttavassa tuottamisessa ja johtamisessa. Osaamisen ennakoinnilla varmistetaan, että henkilöstövoimavarojen kehittäminen perustuu tulevaisuuden tarpeisiin ja tukee organisaation strategian toteuttamista.

Aluelähtöinen ja ennakoiva kehittäminen yhdessä kumppanuusverkostojen kanssa

ELY-keskus kehittää toimintaansa alueen erityispiirteet huomioiden ja vuorovaikutteisesti uudenlaisia kehittämisideoita hakien. Kehittämistyössä korostuvat verkostojen hallinta (ml. keskitetyt ELY-palvelut), monikanavaisten palveluprosessien hyödyntäminen ja digitalisaation mahdollistamien toimintamallien aktiivinen haltuunotto. Lähivuosina korostuneeseen rooliin nousee TE-palvelujen kehittäminen yhteistyössä palveluntuottajien ja kuntakokeiluhankkeiden kanssa. Myös Ilmastokysymyksiin liittyvän monialaisen kumppanuusyhteistyön painoarvoa lisätään.

Uusi strategiakausi ja sen rakentaminen

ELY-keskus osallistuu aktiivisesti uuden strategiakauden valmisteluun ja erilaisten aluehallinnon rakennevaihtoehtojen määrittelyyn sekä arviointiin. Tuomme ennakoivasti ohjaavien tahojen käyttöön tietoa alueiden tilasta ja aluehallinnon toimintaa koskevista mahdollisuuksista ja kipupisteistä.

Varautumistehtävien kirkastaminen

ELY-keskus toimii valmius- ja varautumistoimintaa koskevien alueellisten verkostojen aktiivisena jäsenenä. Tiivistämme yhteistyötä Huoltovarmuuskeskuksen sekä alueellisten kumppanien kesken. Tuotamme verkostoihin monialaista tietoa ja osaamista sekä luomme tilannekuvaa omassa organisaatiossamme, alueellamme ja ohjaavien tahojen suuntaan. Varaudumme hoitamaan lakisääteiset tehtävämme kaikissa turvallisuustilanteissa, minkä lisäksi kehitämme yhdessä ohjaavien tahojen kanssa valmiuksiamme vastata valmiuslaissa meille asetettujen erityistehtävien hoitamista poikkeustilanteissa.

1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus on jaettu strategiaan painopisteisiin *Lisäämme elinvoimaa* ja *Tavoittelemme hiilineutraaliutta* AVI-ELY-strategia-asiakirjan mukaisesti ja hallitusohjelmaan perustuen. AVI-ELY-strategian strateginen painopiste *Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta* on sisällytetty poikkileikkaavasti kohtiin *Yleistä ja Toiminnallisen tuloksellisuus*. ELY-keskukset osaltaan edistävät valtion aluehallinnon yhteisten strategisten painopisteiden tavoitteiden toteutumista. ELY-keskus toteuttaa ja ottaa huomioon omassa toiminnassaan Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaiset toimenpiteet, jotka koskevat viraston tehtäviä. Tästä toiminnasta ELY-keskus raportoi säännönmukaisesti myöhemmin erikseen annettavan ohjeen mukaisesti. Virasto varmistaa Suomen kestävä kasvun ohjelman (RRF-väline) toimeenpanossaan sisäisen valvonnan, seurannan ja raportoinnin toimivuuden EU:n RRF-asetuksen (2021/241) ja kansallisen RRF-toimeenpanosäädöksen ”Laki Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta” (537/2022) vaatimukset huomioiden.

1.1 Lisäämme elinvoimaa

1.1.1 Työllisyysasteen nostaminen

Tavoite: *Työllisyysaste nostetaan 75 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä.*

Etelä-Pohjanmaan työvoimareservi on historiallisen alhainen ja monilla aloilla on ollut kasvavaa pulaa osaavasta työvoimasta. Talousnäkymät ovat kuitenkin heikkenemässä, joten odotettavissa on jonkinlaista työttömyyden kasvua. Erityiseksi painopisteeksi ote-

12.12.2022

taan työllistymistä edistävissä palveluissa olevien jatkoluttaminen työelämään. Yksityisiltä palveluntuottajilta hankitaan siirtymäpalveluja polutuksen tueksi. Nuorten työelämään kiinnittymistä tuetaan kohdennetuilla palveluilla alle 30-vuotiaille. Osatyökykyisten työssäoloa lisätään kokeilulla, jossa osatyökykyisille etsitään työkykyensä ja osaamisensa soveltuvia työtehtäviä.

Yhteistyössä työllisyyden kuntakokeilujen kanssa tehostetaan työnvälityksen toimia työpaikkojen täyttämiseksi sekä yhteistyössä kuntien kanssa heikossa työmarkkina-asemassa olevien työelämäosallisuuden lisäämiseksi. Työttömyys on ollut ennätyksellisen alhaalla. Työpaikkojen täyttämistä on hankaloittanut ns. rakenteellisten työttömien suuri osuus kaikista työttömistä. Työmarkkinoille siirtymistä haittaavat ikääntyneiden suuri osuus sekä erilaiset terveydelliset ja sosiaaliset vaikeudet. ELY ja TE-toimisto tekevät tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa heikossa työmarkkina-asemassa olevien, nuorten ja maahanmuuttajien työelämäosallisuuden lisäämiseksi. Työllisyyden kuntakokeilu kohdistuu osaltaan tähän asiakasryhmään.

Yrityspalveluissa toteutetaan proaktiivista haravointia, jonka avulla alueen yrityksiä aktivoitetaan kehittämistoimintaan ja ohjataan soveltuvien palvelujen piiriin. Nuorten yrittäjyyttä edistetään TEM:n nuorten start up-rahoituksella.

Osallistumme TE-palveluita koskevan uudistuksen alueelliseen valmisteluun ja palveluiden mahdollisimman sujuvaan siirtoon valtiolta kunnille. Tuemme muutoksen kohteena olevaa henkilöstöä ja osallistumme aktiivisesti ELY-keskusten uudenlaisen toimijuuden määrittelyyn ja rakentamiseen.

Mittari	2024 Tavoite	2025 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto, vk (TA)	40	40	38	38
Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen, % (TA)	35	36	33	33
Rahoitetuissa hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin)	4	4	4	4

TA = tavoite sisältyy valtion talousarvioon

1.1.2 Pk-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Tavoite: Suomen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot ovat 4 % bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. ELY-keskukset edistävät t&k&i tavoitetta erityisesti tukemalla pk-

yritysten uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviä hankkeita.

Mittari: *ELY-keskusten toimenpiteet tki- tavoitteen edistämiseksi (rahoituspalvelut, innovaatioympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien edistäminen sekä innovatiivisten julkisten hankintojen hyödyntäminen) (sanallinen)*

Toimitaan aktiivisesti erilaisissa verkostoissa ja ekosysteemeissä sekä edistetään sellaisten hankkeiden suunnittelua ja syntymistä, joilla voidaan vaikuttaa tutkimuksen-, kehittämisen ja innovaatioiden hyödyntämiseen. Aktivoidaan yritysten kehittämishankkeita, jotka kytkeytyvät laajempiin toimintaympäristön yhteiskehittämishankkeisiin (uusi alueellinen TKI-rahoitus ja valtakunnallinen EAKR:n Innovaatio- ja osaamisverkosto).

Keski-Suomen ELY-keskuksen myöntämällä yrityksen kehittämisavustuksella ja yritysten kehittämispalveluilla kannustetaan maakunnan pk-yrityksiä määrätietoiseen ja tavoitteelliseen liiketoiminnan kehittämiseen ja uudistamiseen. Kehittämisavustusta voidaan myöntää pk-yritysten innovatiivisiin, kasvuun tai kansainvälistymiseen liittyviin kehittämistoimenpiteisiin sekä aineellisiin ja aineettomiin investointeihin. TKI-tavoitetta edistetään erityisesti tukemalla pk-yritysten uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviä hankkeita. TKI-toimien rahoittamisessa korostuu erityisesti vihreään siirtymään liittyvä innovaatiotoiminta ja uuden teknologian käyttöönotto.

Maaseudun uuden rahoituskauden (CAP 2023-2027) välinein tuetaan yritysten kehittämistä ja uudistumista. Tuetaan hankkeita, joissa yrityksille tarjotaan soveltavaa TKI-toimintaa ja pyritään vahvistamaan yritysten osaamista uusien tuotteiden, prosessien tai palveluiden kehittämiseksi. CAP-ohjelman avulla tuetaan uuteen teknologiaan investoimista, energia- ja materiaalitehokkuutta ja digitalisaatiota.

Etelä-Pohjanmaan laajakaistayhteyksien tila on merkittävä haaste, joka heijastuu myös kehittämistoiminnan edellytyksiin. Maatilojen ja yritysten toiminnan tueksi tarvitaan nopeita ja varmoja valokuituyhteyksiä. Maaseutualueiden laajakaistarahitus jatkuu mm. CAP:n välinein. Eri rahoitusinstrumenttien yhteensovittamista tarvitaan entistä enemmän, että ne pystytään hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti.

Työvoima- ja yrityspalveluiden hankintatoiminnassa korostuvat palvelujen vaikuttavuus ja markkinavuoropuhelut palvelun tuottajien kanssa. Palvelun laatuvaatimuksia hyödynnetään valintakriteereissä ja jopa vähimmäisvaatimuksena.

Tavoite: *Aktivointitoimien avulla yhä useampi yritys kehittää toimintaansa kasvun mahdollistamiseksi*

Yrityspalvelukeskukseen kootut TE-toimiston, ELYjen ja Business Finlandin yrityspalvelut ovat entistä helpommin yritysten löydettävissä ja saatavilla yhteisellä verkkoalustalla, jossa asiakasta ja elinkeinotoimijaa ohjataan sopivan palvelun ääreen ja asiantuntijan löytämiseen mm. EPPU –chatbotin avulla. Yrityspalvelukeskuksen toiminnan ytimenä on edellä mainittujen toimijoiden yhteistoiminnan ja vaikuttavuuden tehostaminen. Yrityspalvelujen markkinointia ja tiedotusta tehostetaan edelleen hyödyntäen monipuolisesti eri kanavia.

Yritysten aktivoinnissa, uusasiakkaiden tavoittamisessa ja yritysten kehittämistoiminnan monipuolisessa tukemisessa kehitetään ja tiivistetään yhteistyötä muiden alueellisten yrityspalvelutoimijoiden kanssa. Yhteinen toimintasuunnitelma uusasiakashankintaan sekä alueelle ohjautuvien yritysrahoitusvaltuuksien täysimääräiseen käyttöön rakentuu vuosille 2023–2027. Kasvu-CRM:n mahdollisuudet hyödynnetään asiakastyössä tehokkaasti ja liidataan palvelutarpeita valtiontoimijoiden välillä. Uusasiakashankintaa toteutetaan TE-toimiston yritysneuvojen kärjellä, yhteistyössä seudullisten yrityspalvelutoimijoiden kanssa. Yritysten kehittämispalveluilla (konsultointi ja avainhenkilökoulutukset) kehitetään kasvuhakuisia pk-yrityksiä.

Mittari	2024 Tavoite	2025 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Kasvu CRM järjestelmään kirjattujen liidien määrä, kpl	120	120	120	120

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat yhteisten Team Finland-tavoitteiden edistämiseen ja kehittävät yhteistyötään TF-verkoston toimijoiden kanssa.*

Mittari: *ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi (sanallinen)*

ELY-keskus koordinoi alueella operatiivista TF-toimintaa. Team Finland-ydintoimijoista koostuva aluetiimi seuraa TF-tavoitteiden toteutumista. TF-alueitiimissä pyritään tunnistamaan entistä tehokkaammin uusia potentiaalisia kansainvälistyviä yrityksiä. Kansainvälistymiseen liittyvää aktivointityötä tehdään erityisesti kuntien ja kaupunkien elinkeinotoimien kanssa tiiviissä yhteistyössä tunnistuen paikalliselta tasolta uusia kv-asiakkuuksia. TF-alueitiimin työssä huomioidaan myös alueen vahvojen painopistetoimialojen viejäverkot ja alueen ekosysteemisopimukset. Kasvu-CRMää hyödynnetään proaktiivisessa asiakkuustyössä ja yhteistyössä TF-ydintoimijoiden kesken.

Viedään käytäntöön päivitettyä Team Finland-strategiaa. Selkiytetään Team Finland-alueverkoston yhteistyörooleja ja toimintamalleja ottamalla valtakunnallinen TF-palvelupolkumalli osaksi maakunnallista TF-alue toimintaa. Tavoitteena on nostaa, kannustaa ja innostaa alueen uusia kansainvälisesti kasvuhakuisia yrityksiä kansainvälistymispalveluiden piiriin ja tunnistaa paremmin eri vaiheissa olevien asiakkaiden palvelutarpeet, kansainvälistymisen aste ja johdattaa näin asiakas palvelupolulla oikean palvelun ja toimijan äärelle. Alueverkoston kautta välitetään tietoa TF-kumppaneiden tarjoamista palveluista ja kasvatetaan sitä kautta verkoston tunnettuutta.

Tavoite: *Yritysrahoitusta saavat pk-yritykset kasvavat uudistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistymällä.*

12.12.2022

Yrityksen kehittämisavustuksen tavoitteena on tukea pk-yritysten resurssiviisasta kasvua koti- ja ulkomaanmarkkinoilla sekä toiminnan uudistumista tukemalla yritysten kasvu- ja kansainvälistymisvalmiuksia, liiketoimintaosaamista, digitalisaatiota, tuotekehitys- ja innovaatiotoimintaa sekä kasvua, uudistumista ja tuottavuutta edistäviä investointeja. Yritysrahoituksen tavoitteena on edistää maakunnan vahvojen toimialojen uudistumista ja parantaa alihankintaverkostoissa toimivien yritysten kilpailukykyä sekä tukea uudenlaisten liiketoimintamallien ja uusien liiketoimintamahdollisuuksien kehittämistä. Avustusta myönnettäessä otetaan huomioon Etelä-Pohjanmaan maakuntaohjelmaan liittyvä älykäs erikoistuminen ja siihen kuuluvat painopisteet. Rahoitusta suunnataan kasvuhakuisille ja kansainvälistyville pk-yrityksille. Tuen kohteena on erityisesti pk-yritysten omien tuotteiden ja palvelujen lanseeraaminen vientimarkkinoille sekä uusien markkina-alueiden kartoittaminen ja avaaminen.

Maaseudun yritystukien osalta painopiste on pääosin kotimarkkinoilla toimivien pienten kasvu- ja uudistumiskykyisten yritysten tukemisessa. Edistetään yritystoiminnan monipuolistamista, yritysten kannattavaa kasvua, tuottavuuden tehostamista ja kilpailukykyyn vahvistamista sekä uusien työpaikkojen luomista.

Elintarvikealan yritysten kasvua, kehittymistä ja kilpailukykyä pyritään vahvistamaan. Maataloustuotteiden jalostusarvon lisääminen, laadun parantaminen ja tuotevalikoiman monipuolistaminen ovat etusijalla pyrittäessä vastaamaan kotimaisiin ja kansainvälisiin tarpeisiin ja kilpailuun. Tuetaan ja vahvistetaan elintarvikkeiden lyhyiden toimitusketjujen kehittämistä sekä parannetaan lähiruokaa tuottavien yritysten kilpailukykyä ja kannattavuutta kysynnän ja tarjonnan kohtaamisen edistämisen kautta. Edistetään ilmasto- ja ympäristökestäviä ratkaisuja uudistettaessa yritysten liiketoimintaa. Kiertotaloudessa nähdään myös täysin uusia merkittäviä mahdollisuuksia. Vastuullista ja kestävästä yritystoimintaa sekä vähähiilisiä energiaratkaisuja pyritään myös edistämään.

Energiainvestoinneilla edistetään uusiutuvan energian tuotantoa ja käyttöä sekä kestävästi tuotettuun energiaan siirtymistä. Biokaasun tuotantoa ja jakelua tuetaan investoinneilla, jotka mahdollistavat maaseutuyritysten uusien biokaasulaitosinvestointien käynnistymisen ja toteutumisen. Pyritään vahvistamaan maaseutualueiden energiaomavaraisuutta ja samalla vähentämään riippuvuutta fossiilisista energialähteistä.

Mittari	2024 Tavoite	2025 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin (arvio)	4	5	5	5
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerroin (arvio)				

Mittari	2024 Tavoite	2025 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio)				

Tavoite: Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.

Mittari: Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet (sanallinen).

Osallistutaan Etelä-Pohjanmaan kulttuuristrategian verkostomaiseen toimeenpanoon ja kulttuuritoimijoiden yhteistyön tiivistämiseen. Samalla pyritään vahvistamaan kulttuurialan toimijoiden keskinäistä verkottumista. Kulttuuripalvelujen saavutettavuudessa huomioidaan erityisesti maahanmuuttajat, syrjäytymisvaarassa olevat ja nuoret. Hankerahoitusta kohdennetaan kulttuurin saavutettavuuden ja kulttuurimatkailun edistämiseen myös maakunnan reuna-alueille.

Pyritään vahvistamaan luovien alojen yritysten liiketoiminnan kehittymistä, kasvua ja kansainvälistymistä eri rahoitusvälineiden avulla. Jaetaan järjestelmällisemmin tietoa ja järjestetään tapahtumia näiden rahoitusvälineiden esittelyyn.

Lisätään ELY-keskuksen sisäistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa OKM:n hallinnon alaan kuuluvissa tehtävissä, koska tehtävät jakautuvat ELY-keskuksessa usealle eri asiantuntijalle.

1.1.3 Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen

Tavoite: Edistetään erilaisten elinkeinojen vastuullisuutta ja kilpailukykyä, maa-, metsä-, kala- ja puutarhatalouden sekä palvelualojen kehittämishankkeita, matkailuelinkeinon toimintaedellytyksiä, kalastuselinkeinojen toimintaedellytyksiä kasvattaen kalatalouden arvoketjun arvoa sekä uusiutuvien luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Edistetään vastuullisen ja uudistuvan ruokajärjestelmän kilpailukykyä ja alan yritysten vientiedellytyksiä.

Ruokajärjestelmän kehittäminen on maakunnan keskeinen kehittämistoimien kohde. Tuetaan erilaisin rahoitusvälinein maatalouden rakennekehitystä ja maatalojen omistajanvaihdoksia. Tuetaan erityisesti elintarvikeketjun toimijoiden yhteistyössä toteuttamia kehittämistoimia, mitkä tähtäävät elintarvikeketjun kilpailukykyyn vahvistamiseen ja uudis-

12.12.2022

tumiseen. Rahoitetaan hankkeita, jotka tukevat taloudellisesti kannattavan ja ympäristöystävällisen elintarvikeketjun toimintaa ja sitoutetaan elintarvikejalostajia sekä maatalouden teknologiayrityksiä kokonaisvaltaiseen kehittämiseen.

Jatketaan työvoimahallinnon ja sidosryhmien kanssa toimia osaavan työvoiman saamiseksi maataloille.

Kotimaisen ruuantuotannon turvaamiseksi varmistetaan kasvien ja eläinten terveyden tilan pysyminen hyvänä ja tuotantopanosten laadukkuus Ruokaviraston elintarvikeketjun linjan valvontasuunnitelman mukaisesti tekemällä tarkastuksia sekä ohjeistamalla toimijoita. Luomutuotannon valvonnalla osaltaan parannetaan vastuullisen ruokajärjestelmän kilpailukykyä.

Elinkeinoharjoittajia koskevien säädösten tuntemuksen parantamiseksi panostetaan valmentavaan työskentelyotteeseen asiakaskahtamisissa, koulutamme toimijoita, tiivis-
tämme yhteistyötämme eri viranomaisten kanssa.

Tuetaan matkailun osalta matkailutoimijoiden pitkäjänteisen yhteistyön tekemistä ja uusien yhteistyöverkostojen ja kumppanuuksien rakentamista, myös yli toimialarajojen (esim. ruokamatkailu, green care, kulttuuri). Lisätään ymmärrystä ja osaamista laajan toteuttajaverkoston yhteistyön merkityksestä esim. palvelujen/palvelupakettien/yhteistuotteiden tuotteistamisessa, markkinoinnissa, digitaalisuuden hyödyntämisessä sekä kansainvälisyyden edistämässä.

Yrityksen kehittämisavustuksella ja yritysten kehittämispalveluilla voidaan tukea yrityksiä, jotka panostavat toiminnassaan vastuullisuuden kehittämiseen. Vastuullisuus on osa menestyvän yrityksen liiketoimintaosaamista kaikilla toimialoilla. Menestyvien yritysten on tärkeää toimia ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla. Vastuullisuutta tarkastellaan yhä kattavammin ja kokonaisvaltaisemmin. Esimerkiksi ympäristövaikutuksia tarkastellaan koko elinkaaren laajuudelta, tuotekehityksestä kierrätykseen. Toimitusketjun vastuullisuutta tarkastellaan myös alihankkijoiden osalta.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus), %	90	90	90	90

1.1.4 Saavutettavuuden edistäminen

Tavoite: *Väylänpidon toimenpiteet on kohdistettu asiakastarpeiden ja vaikuttavuuden perusteella. Myös alemman tieverkon kuntoon panostetaan.*

Toimiva liikennejärjestelmä mahdollistaa työpaikkojen ja palvelujen hyvän saavutettavuuden. Liikennejärjestelmä ja tietoliikenneyhteydet mahdollistavat asumisen, työskentelyn ja yrittämisen edellytykset asuinpaikasta riippumatta. Liikenne on turvallista kaikilla kulkutavoilla. Toimivan arjen edellyttämät liikennepalvelut turvataan kustannustehokkaasti koko alueella. Alueellista junaliikennettä pyritään laajentamaan erityisesti työ- ja opiskelumatkojen tarpeisiin. Kuntakeskusten ja maakuntakeskusten välisten yhteyksien palvelutasoa kehitetään. Alemmalla tieverkolla riittävällä rahoitustasolla turvataan päivittäinen liikennöinti.

ELY-keskus kartoittaa jatkuvasti alueen tarpeita sidosryhmiltään (kunnat, maakuntien liitot, elinkeinoelämän järjestöt). ELY-keskus seuraa maantieverkon palvelutason toteutumista niin omin inventoinnein kuin asiakaspalautteenkin kautta. Oma henkilöstö kerää ja analysoi saamaansa palautetta.

Asiakastarpeiden priorisoinnissa noudatetaan valtakunnallisia väyläviraston linjauksia paikalliset olosuhteet huomioiden. Vilkkaammille ja pitkämatkaista liikennettä palveleville teille tarjotaan parempaa palvelutasoa kuin muulle tieverkolle. Myös vähäliikenteisille teille tarjotaan alueellisen tarpeen mukainen palvelutaso.

Liikennejärjestelmätyö maakuntien ja kuntien kanssa on tärkeä työkalu tulevaisuuden maantieverkon saavutettavuutta varmistettaessa.

Liikenneturvallisuuden, joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen edistäminen ovat merkittävä osa saavutettavuuden kokonaisuutta.

Saavutettavuuden edistämiseksi tulee keskittyä pahimpien pullonkaulojen ja palvelutasopuutteiden poistamiseen.

1. Alueen koko tieverkon kunto on pidettävä liikenteen edellyttämässä kunnossa. Vilkkaan tieverkon kunnon lisäksi suunnittelukautena pyritään panostamaan vähäliikenteisen tieverkon ylläpitämiseen liikennöitävässä kunnossa. Koska päällysteen uusiminen ei ole mahdollista läheskään aina kun se olisi tarpeen, varsinkin vähäliikenteisemmillä teillä joudutaan turvautumaan päällystevaurioiden paikkaamiseen. Siltojen oikea-aikaisella korjaamisella pyritään parantamaan kustannustehokkaasti siltojen kuntotaso.

2. Vilkkaan tieverkon pullonkauloja tulee saada investointiohjelmiin.

3. Vilkkaiden seututeiden kantavuuden parantaminen ja rakentaminen seututietasoisiksi

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä maanteillä (kpl)	154	150	146	142
Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutason (asteikolla 1–5)	2,8	2,8	2,9	2,9
Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutason (asteikolla 1–5)	2,5	2,5	2,6	2,6

1.1.5 Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Tavoite: *Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee*

Mittari: *Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella, jotta koulutus- ja osaajatarjonta vastaa elinkeinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin (sanallinen).*

Jatkuvan oppimisen tavoitteena on turvata osaavan työvoiman saatavuus. ELY-keskus on aktiivisesti mukana valtakunnallisessa Jotpa-ELY-keskus verkostossa. Alueetasolla mahdollistamme Jotpa-rahoitukseen oikeutettujen tahojen yhteistyön ja verkostoitumisen hakijoiden keskinäisellä kohtauttamisella. Yhteistyötä tiivistetään oppilaitosten, korkea-asteen toimijoiden, yksityisten palveluntarjoajien sekä työnantajien välillä. Vahvistamme alueellista monipuolista koulutustarjontaa ja kehitämme koulutusmalleja erityisryhmien tarpeet huomioiden. Koulutuksessa mahdollistetaan sujuvat siirtymät ammatillisten opintojen ja korkea-asteen opintojen välille ja rakennetaan koulutuksen nivelvaiheiden palveluita. Koulutuksessa korostuvat työelämälähtöiset ja työnantajien tarpeista lähtevät yksilölliset koulutusmallit sekä opiskelijoiden erityistarpeiden huomioiminen ja tukipalveluiden järjestäminen. Monipuolisilla ja monikanavaisilla TE-palveluilla tuetaan jatkuvan oppimisen toteutumista.

Jatketaan aluekehittämiseen ja ennakointiin liittyvää laajapohjaista verkostoyhteistyötä Etelä-Pohjanmaan tulevaisuusryhmässä sekä erityisessä Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (Jotpa) ja maakunnan liiton ennakointiprojektissa.

Mittari: *Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen (sanallinen).*

12.12.2022

Elinikäisen ohjauksen strategian tavoitteet huomioidaan ohjauspalvelujen koordinoimisissa ja kehittämisessä. Etelä-Pohjanmaan elinikäisen ohjauksen mallissa korostuvat kumppanuus, verkostoyhteistyö sekä laaja-alaisuus. Alueella vahvistetaan tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden moniammatillisuutta sekä verkostoissa toimimista. Verkosto ylittää oppilaitos- ja hallintorajat ja eri sidosryhmät toimivat yhteistyössä keskenään laadukkaasti ohjauksen toteuttamiseksi. Palveluja kehitetään monikanavaisesti ja palveluiden laatua seurataan säännöllisesti.

Tavoite: *Maahanmuutolla ja kotouttamisella edistetään työllisyyttä, osaamista ja talouskasvua.*

Mittari: *Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä (sanallinen).*

ELY-keskus osallistuu neljän ELY-keskuksen työlupalinjausten saatavuusharkintaa koskevaan pilottiin, jossa alueilla on yhteinen työlupalinjaus. Pilotti päättyy vuonna 2023. Ennen pilotin päättymistä ELY-keskukset arvioivat pilotin tuloksia ja päättävät siitä otetaanko pilotti osaksi normaalia toimintaa.

Jatketaan alueellisten maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluiden kehittämistä. Alueella on kaksi maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalveluhanketta, jotka kattavat kaikki alueen kunnat. Syyskuun alusta Welcome2EP sai päätöksen kolmannen kauden rahoituksesta vuoden 2023 syyskuun alkuun saakka. Seinäjoen kaupungin MONI-infon hankerahoitus päättyy vuoden 2022 lopussa. MONI-infon toiminta on kuitenkin tarkoitus vakinaistaa vuoden 2023 alusta. Welcome 2EP:n jatkotoimenpiteistä päätetään kevään 2023 aikana.

Edistetään yritysten osaamista ulkomaalaisen työvoiman rekrytoinnissa sekä työvoiman rekrytoimista ulkomailta. ELY-keskus on aktiivisesti mukana kv-rekrytointihankkeiden suunnittelussa ja kehittämisessä. Hankkeita kehitetään yhteistyössä Pohjois-Savon ELY-keskuksen kv. rekrytointihankkeen kanssa. Yhteistyötä tehdään myös Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa kehittämällä alueiden välistä yhteistyötä. Tarjotaan ratkaisuja työelämän vastaanottavuuden parantamiseksi valtakunnallisten palveluiden (IMAGO - valmennukset, työpaikkasuomi-koulutukset jne.) markkinointiin panostamalla, järjestämällä info- ja rekrytointitapahtumia yhdessä Talent-Hub verkostotoimijoiden ja hankkeiden kanssa sekä pilotoimalla mm. TE-live/EURES-palveluiden avulla tapahtuvia rekrytointeja.

Kokka kohti Etelä-Pohjanmaata hanke päättyi kesäkuussa. Hankkeessa aloitettu Talent Hub Etelä-Pohjanmaan toimintaa on päätetty jatkaa ja kehittää edelleen. Kokassa kehitettyjä malleja toteutetaan ja viedään käytäntöön.

Huomioidaan toiminnassa kotouttamislakiin 1.1. ja 1.3.2023 tulevat muutokset. Edistetään yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa sekä tuetaan kotoutumisen edistämiseen liittyvien tehtävien järjestämistä alueella hyvinvointialueen perustamisen jälkeen. Tehostetaan kotouttamispalveluita ja päivitetään kuntien vanhentuneet kotouttamisohjelmat. Tavoitteena on, että kaikki alueen kunnat solmivat ELY-keskuksen kanssa sopimuksen paikolaisten vastaanotosta. Lisäksi valmistaudutaan 1.1.2025 voimaan astuvan kotouttamislain kokonaisuudistuksen alueelliseen toimeenpanoon.

Etelä-Pohjanmaalla perustettiin keväällä Ukrainan tilanteen koordinaatioryhmä, jota ELY-keskus vetää. Ryhmä koordinoi ja kartoittaa tilapäistä suojelua saavien tilannetta maakunnassa. ELY-keskus ja TE-toimisto jatkavat panostamista tilapäistä suojelua saavien palveluihin sekä työllistymiseen. TE-toimisto kartoitti yrityksiä, jotka olivat kiinnostuneet palkkaamaan tilapäistä suojelua saavia henkilöitä. KOTO-koulutusten määrää on kasvatettu kevästä asti, jotta halukkailla olisi mahdollisuus osallistua koulutukseen.

1.2 Tavoittelemme hiilineutraaliutta

1.2.1 Hiilineutraaliuden edistäminen

Tavoite: *Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Alueellisella ja paikallisella yhteistyöllä tuetaan siirtymistä hiilineutraalisuuteen, materiaalitehokkuuteen ja suljettuihin kiertoihin. Kehitetään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Toimien vaikutuksina päästöt vähenevät.*

Edistämme ja toimeenpanemme vuonna 2022 hyväksytyjä ilmastopolitiikan suunnitelmia ja strategioita. Teemme aktiivista yhteistyötä ohjaavien tahojen kanssa ja annamme panoksemme uuden strategiakauden ilmastotavoitteiden ja -mittarien valmisteluun. Sujuvoitamme vihreän siirtymän hankkeiden etenemistä hallinnollisissa menettelyissä.

Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ilmastostrategioiden ja -tiekarttojen valmistelussa ja toteutuksessa panostetaan hiilineutraalisuuteen lisäämällä mm. ilmastotietoisuutta, kuntien ilmastotyötä sekä alueellista verkostoitumista ja viranomaisyhteistyötä. ELY-keskus jatkaa sisäistä ilmastotyötään ilmastotiekartan avulla huomioiden sekä ilmastonmuutoksen hillinnän että ilmastonmuutokseen sopeutumisen. Työssä painotetaan jo tunnistettu keskeisiä tehtäviä ja toimenpiteitä.

Yhdyskuntarakennetta eheyttämällä ja olemassa olevan infran tehokkaalla käytöllä edistetään ilmastonmuutoksen hillintää. Yleis- ja asemakaavojen sisältöä kehitetään monipuolisesti hiilineutraaliuden edistämiseksi. Kaavoitus- ja rakennustoimen edistämisen keinoin tuetaan uusiutuvien energiamuotojen tuotannon, energian varastoinnin ja siirron järjestämisen edellytyksiä. Puunkäyttöä rakentamisessa edistetään. Kehitetään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. ELY-keskus edistää uusiutuvien käyttövoimien käyttöä joukkoliikenteessä. Tehdään liikennejärjestelmäyhteistyötä ELYn sisällä ja toimialueella laajasti eri sidosryhmien kanssa.

Edistetään energiatuotannossa kivihiilen ja turpeen korvaamista uusiutuvilla ja paikallisilla energiamuodoilla, kuten tuulivoima, energiapuu, biokaasu ja teollisuuden sivuvirrat. Lisäksi monet maatalouden ja elintarviketeollisuuden sivuvirrat, mukaan lukien lanta, soveltuvat energian tuotantoon. Maatalouspohjaisen biomassan energian käytön painopiste on muissa kuin ravinnoksi käytettävissä biomassoissa.

JTF:n (oikeuden mukaisen siirtymän rahasto) käyttöä ohjaavat suunnitelmat on laadittu maakuntatason kokonaisuuksina. Etelä- ja Keski-Pohjanmaa ovat merkittäviä turpeen tuotantoalueita ja turvetuotannolla on alueella myös merkittävä työllisyysvaikutus. Pohjanmaa on puolestaan Suomen suurimpia turpeen käyttäjiä, joten ympäristövaikutusten merkitys korostuu maakunnassa. JTF-varoja suunnataan yrityksille aiheutuvien haastei-

12.12.2022

den lievittämiseen ja kehityshankkeisiin, sekä turvesoiden ennallistamiseen. Metsäenergian tuotanto ja käyttö lisääntyvät merkittävästi energiaturpeen alajon myötä ja maalämmön tarve kasvaa lämpöenergian tuotannossa. JTF:n hyödyntäminen soiden kestäväen jälkikäytön ratkaisuihin on vaatinut ja vaatii jatkossakin ELY-keskuksen panostusta. Muussa tapauksessa on riski, että rahoitus ei kohdennu riittävästä jälkikäyttöön tai sitä jää hyödyntämättä. Olemme ottaneet aktiivisesti osaa JTF-valmisteluun niin maakuntien kansallisessa ryhmässä kuin kaikissa kolmessa alueellisessa suunnitelmassa.

Lisätään maaperän hiilen sidontaa edistäviä toimia, maa- ja metsätalouden vesien hallintaa, kosteikkojen perustamista, ympärivuotista kasvipeitteisyyttä, kasvinvuorottelua, kevennettyjä ja uusia pellon muokkaustapoja ja ravinteiden kierrätystä. Edistetään pelto- ja tilusrakenteen parantamista sekä soiden ennallistamista ja hiilen sidontaa turvetuotannosta poistuvilla alueilla. Kehitetään korvaavia ratkaisuja eloperäisten maiden raivaamisen tilalle.

Panostetaan tiedon lisäämiseen ja jakamiseen maataloustuotannon hiilijalanjäljestä. Pyritään löytämään tilakohtaisia ratkaisuja hiilen sidonnan tehostamiseen, ravinteiden tehokkaaseen käyttöön ja kierrättämiseen sekä riskienhallintaan sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä. Mitataan peltojen hiilen sidontaa, selvitetään hiiliviljelyn taloudellista hyötyä viljelijälle ja lisätään viljelijöiden osaamista hiiliviljelyyn liittyen.

Yrityksen kehittämisavustuksella tuetaan rakennerahastovaroin maakunnan pk-yritysten investointeja ja kehittämistoimia, joissa edistetään vähähiilistä vihreää taloutta ja digitalisuutta. Rahoituksella parannetaan yritysten toiminnan, tuotantoprosessien sekä tuotteiden energia- ja materiaalitehokkuutta. Maaseudun yritystukien avulla vähähiilisyystavoitteita edistetään, mutta vähähiilisuuden merkitys tulee korostumaan entisestään uudella rahoituskaudella (CAP 2023–2027)

Joukkoliikenteen sekä kevyen liikenteen osuutta pyritään kasvattamaan tienpitoa, liikennettä ja maankäyttöä koskevien suunnitteluratkaisujen avulla sekä asiakkaiden digitaalisten palveluiden kehittämisellä.

Jatketaan RED II –direktiivin mukaisen uusiutuvan energian yhteysviranomaisen toimintaa.

Mittari: *Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi (sanallinen).*

Tavoitteena on, että vähintään puolet kunnista ovat vuoteen 2024 mennessä asettanut tavoitteeksi kasvihuonekaasupäästöjen merkittävän vähentämisen vuoteen 2030 mennessä.

ELY-keskus seuraa toiminta-alueensa kasvihuonekaasupäästöjen kehitystä ja hiilineutraaliuden saavuttamista mm. päästötietopalvelun avulla.

Sitoutumisaste maatalouden ympäristötukijärjestelmään on korkea ja toimenpiteet on otettu monipuolisesti käyttöön.

Kivihiilen ja turpeen käyttö polttolaitoksissa vähenee valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti.

Biokaasun tankkausasemien määrä kasvaa merkittävästi ja muodostaa kattavan verkoston vuoteen 2024 mennessä.

Teemme laajamittaista yhteistyötä yritysten vihreän siirtymän aktivoimiseksi ja tukemiseksi. Näin pyrimme edesauttamaan yritysten kykyä vastata ilmastonmuutoksen haasteisiin sekä entisestään vahvistamaan suomalaisten yritysten kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla. Noudatamme DNSH-periaatetta varmistaaksemme toimenpiteiden positiiviset kokonaisvaikutukset.

Alueellamme on vireillä/tulossa vireille 46 tuulivoiman osayleiskaavaa. Lisäksi alueen liittojen tilaaman tuulivoimaselvityksen perusteella jatkotarkasteluun on menossa 83 tuulivoima-aluetta. Jo vireillä olevissa tai vireille tulevilla tuulivoiman YVA-hankkeissa on noin 1 000 voimalaa, joiden nimellisteho on yli 10 000 MW. Alueellamme on näin ollen suunnitteilla yli kaksinkertainen määrä tuulivoimaa, kuin mitä on tähän mennessä tuotannossa koko maassa. Nimellistehoa kasvattavat erityisesti merituulihankkeet. Alueella on myös runsaasti maataloutta ja biokaasun tuotanto on lähtenyt kuluvana vuonna vahvasti kasvuun. Paljon on vireillä erityyppisiä vetyhankkeita sekä hankkeita, joissa yhdistyy esim. biokaasuntuotanto, aurinko- ja tuulienergia sekä vedyntuotanto. Aurinkoenergian rakentamista käytöstä poistetuille turvetuotantoalueille suunnitellaan teollisessa kokoluokassa. Y-vastuualue tuo osaamistaan ja ohjaustaan vihreän siirtymän hankkeisiin niin kaavoituksen, luonnonsuojelun, valvonnan kuin vaikutusten arvioinnin osalta. EPOELYssä toimii kansallinen tuulivoimaneuvonta ja RED II -yhteyspisteviranomainen, joka antaa neuvontaa uusiutuvaa energiaa koskevissa lupa- ja hallinnollisissa menettelyissä sekä valvoo sähköä tuottavien laitosten luvituksen määräaikoja.

1.2.2 Kiertotalouden ratkaisut

Tavoite: *Vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä.*

Edistetään teollisuuden ja agrobiotalouden sivuvirtojen hyötykäyttöä uusiomateriaalina ja energian tuotannossa. Edistetään jätteen kierrätystä ja uusia innovaatioita jätteen hyödyntämisessä sekä yhdyskunta- ja purkujätevirtojen seurantaan, jotta kaatopaikalle ja keräyspaikoille päätyisi vähemmän jätettä. Panostetaan rakennus- ja purkujätteen erilliskeräyksen tehostamiseen. Edistetään polttoon päätyvän jätteen määrän vähentämistä ja uuden toiminnan kehittämistä jätteen hyödyntämiseksi muulla tavoin energiana. Hyötykäyttöön toimitettavan jätteen lisäämiseksi kiinnitetään erityistä huomiota yhdyskunta- ja purkujätevirtojen seurantaan ja jätteiden hyötykäyttömahdollisuuksia ja -velvoitteita koskevan tietämyksen lisäämiseen jätealan toimijoiden keskuudessa.

Edistetään valtakunnallisen jättesuunnitelman tavoitteita erilaisin tavoin ja osallistutaan alueellisten tavoitteiden asettamiseen pohjalaismaakuntien yhteisessä jätehuollon neuvottelukunnassa. Ennakkovalvonnassa (lausunnot) tehostetaan materiaalitehokkuuden huomioon ottamista ja edistämään toimia, joilla ohjataan jätevirtoja pois kaatopaikkasijoituksesta. Panostetaan materiaalitehokkuuden parantamiseen. Annetaan lausuntoja kuntien jätehuoltomääräyksistä, joilla edistetään alueellista jätteen kierrättämistä ja hyötykäyttöä.

12.12.2022

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus hallinnoi valtakunnallisen ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelman (RKKO) II vaihetta. Ohjelman tavoitteena on edistää biomassojen ravinteiden prosessointia, kierrätyslannoitevalmisteiden tuotantoa ja tuotekehitystä, ravinteiden kierrätyksen logistiikkaa ja palveluratkaisuja sekä korkean jalostusasteen tuotteiden kehittämistä biomassoista. RKKO II ohjelman toimeenpano jatkuu ainakin vuoden 2023 loppuun saakka.

Yrityksen kehittämisavustuksella ja maaseudun yritystukien avulla voidaan tukea kiertotaloutta, vastuullisuutta ja ympäristötietoisuutta pk-yrityksissä. Tavoitteena voi olla esimerkiksi tuotteiden elinkaaren pidentäminen, tuote palveluna, sivuvirtojen hyödyntäminen, kierrätettyjen materiaalien käyttö uusien tuotteiden kehittämisessä, kierrätettävien materiaalien jatkojalostusasteen nostaminen.

Mittari: *Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen (sanallinen).*

Yhdyskuntajätteen kierrätystä edistetään valtakunnallisen ja uuden jätelain tavoitteiden mukaisesti. Osallistutaan aktiivisesti alueellisen yhteistyöryhmän toimintaan. Tehdään tiivistä yhteistyötä jätelautakuntien ja jätehuolto-yhtiöiden kanssa jätelain kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi ja energiahyödyntämiseen menevän jätteen määrän vähentämiseksi tarvittavien toimenpiteiden yhteensovittamiseksi. Erityistä huomiota kiinnitetään raportointiin, roskaamisen vähentämiseen, erilliskeräysvelvoitteisiin sekä muovien talteenottoon ja kierrätykseen. Energiahyötykäyttöön menevän polttokelpoisen jätteen laadun parantamiseksi tehdään yhteistyötä muiden ELY-keskusten kanssa. Valvotaan jätelautakuntien päätöksenteon lainmukaisuutta ja ympäristölupahakemuksista annettavissa lausunnoissa kiinnitetään erityistä huomiota materiaalihyödyntämiseen ja laadunvalvontaan. Varaudutaan lisäämään kunnille annettavien lausuntojen määrää. Jatketaan rakennusvalvontaviranomaisille ja urakoitsijoille suunnattua tiedottamista ja ohjausta purku- ja rakennusjätteiden jätehuollossa ja lajittelussa todettujen isojen haasteiden vuoksi.

1.2.3 Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista

Tavoite: *Varmistetaan, että alueilla tehtävät ratkaisut ovat kestäviä muuttuvassa ilmastossa. Vaikutetaan alueen maaseutuun ja maatalouteen, vesitalouteen sekä maankäyttösektoriin liittyviin maankäyttöä ja kaavoitusta ohjaaviin prosesseihin tulvariskien hallinnan, maankäyttösektorin ilmastotavoitteiden sekä maaperän hiilensidonnan edistämiseksi.*

Jatketaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukseen kaikkien vastualueiden yhteisen ilmastotiimin työtä. Yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntien ja Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen sopeutumista toimialueella.

Huomioidaan ilmastonmuutokseen sopeutuminen ELY-keskuksen kaikkien vastualueiden omassa toiminnassa ja kehitetään yhteistyötä yli toimialojen. Otetaan sää- ja ilmastoriskit huomioon kaikessa varautumis- ja valmiustyössä. Tulvariskienhallintasuunnitelmissa, Länsi-Suomen vesihuoltostrategiassa ja muissa laaja-alaisissa suunnitelmissa huomioidaan sään ääriolosuhteet. Tienpidossa huomioidaan kuivatusjärjestelyissä mahdollisesti lisääntyvien rankkasateiden mitoitusvirtaamat.

12.12.2022

Tehostetaan tulva- ja kuivuusriskien hallintaa sekä maa- ja metsätalouden vesitaloutta. Edistetään kosteikkojen perustamista, soiden ennallistamista ja valuma-alue suunnittelua. Ylläpidetään vesistö rakenteita ja kehitetään vesistöjen säännöstelyä ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi. Lupaprosesseissa ja ennakkoneuvotteluissa kiinnitetään erityistä huomiota hankkeiden ilmastovaikutuksiin, luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen sekä vesienhoidon sekä tulva- ja kuivuusriskien hallinnan tavoitteiden huomioon ottamiseen.

Edistetään tulva-alueiden ja hulevesikysymysten huomiointia kaavoituksen kaikilla tasoilla ja edellytetään riittävät selvitykset ja suunnitelmat selvittämättä olevien alueiden osalta. Informaatio-ohjauksella välitetään tietoa sää- ja ilmastoriskien huomiointitarpeesta rakentamisessa.

Kannustetaan viljelijöitä CAP27 viljelijätukijärjestelmien ympäristötoimenpiteiden toteuttamiseen. Varaudutaan CAP27 toimenpiteiden toimenpanoon vuoden 2023 alusta alkaen. CAP27 suunnitelman toimeenpanon viestinnässä painotetaan ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista ja niihin liittyviä toimia.

1.2.4 Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila

Tavoite: *Luonnon monimuotoisuus vahvistuu toteuttamalla METSO- ja HELMI-toimintaohjelmia sekä käynnistämällä elinympäristöjen tilan parantamisen toimintaohjelman mukaisia kunnostus- ja hoitohankkeita. Tehostetaan vieraslajien torjuntaa ja seuranta toteuttamalla haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmia.*

Parannetaan luonnonsuojelualueverkoston edustavuutta erityisesti METSO-ohjelmaa ja soidensuojelun täydennysohjelman kohteita toteuttamalla. Huolehditaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen erityisvastuulla olevien maankohoamisrannikon luontotyyppien turvaamisesta. Heikentyneiden luontotyyppien ja lajien tilaa parannetaan HELMI-ohjelman kautta kunnostamalla erityisesti lintuvesiä rannikon pienvesiä, puroja ja perinnebiotooppeja. Kiireellisesti suojeltavien lajien toimintasuunnitelmaa toteutetaan ja edistetään Natura 2000-alueiden suojelutavoitteiden toteutumista mm. suunnitelmia laatimalla.

Tiedotuksen avulla pyritään lisäämään yleistä tietoisuutta vieraslajien haitallisuudesta ja niiden torjuntakeinoista. Panostetaan haitallisten vieraslajien inventointiin ja torjuntaan erityisesti Kyrönjoen, Lapuanjoen ja Lapväärtinjoen valuma-alueilla. Laajapohjaisena yhteistyönä laadittujen jättipalsamin ja kurturuusun torjuntaoppaiden (Interreg-rahoitteinen INSPECT-hanke) käyttöä edistetään mm. alueellisen vieraslajityöryhmän kautta. Pyritään käynnistämään uusi vieraslajihanke.

Peltoluonnon monimuotoisuuteen kuuluu pientareiden, viljellyn pellon ja nurmen viljelystä sekä peltojen reunavyöhykkeistä hyötyvä lajisto. Viljelyn monipuolisuus, erilaisten nurmien määrä, nurmien pitkäikäisyys, riistaa, peltolinnustoa, pölyttäjiä ja muita hyönteisiä hyödyttävien kasvien viljely, IPM-viljelyn yleisten periaatteiden noudattaminen kasvinsuojeluaineiden käytössä sekä peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys edistävät peltoluonnon monimuotoisuutta.

12.12.2022

Maaseutuohjelman tukivälinein on ylläpidetty alkuperäiskasvien varmuuskokoelmia, mutta kokoelmien määrää tulisi edelleen lisätä. Viljelykasvien alkuperäisiä kasvilajikkeita on rekisteröity yhä enemmän kuin mitä niitä on ympäristökorvausten sopimusten piirissä.

Alkuperäisrotujen ja alkuperäiskasvien hyödyntäminen yritystoiminnassa ja tuotekehityksessä on edelleen vähäistä, vaikka näihin perustuvilla tuotteilla olisi nähtävissä potentiaalia. Alkuperäisrotut ovat myös merkittäviä maisemanhoitajia ja ne pärjäävät hyvin luonnonlaitumilla.

Edistetään luonnonmukaisen tuotannon osuuden kasvamista ja uusien luomutuottajien saamista alalle.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Luonnonsuojelualueiden toteutus (ha)	1300	1300	1300	1300

Mittari: *Luontotyyppien ja lajisuojelun edistäminen (sanallinen).*

Laji- ja luontotyyppisuojelua edistetään uuden luonnonsuojelulain keinovalikoimalla, mikäli laki tulee voimaan. Myös alueen toimijoiden tiedottamiseen panostetaan. Metso- toimintaohjelman kokonaistavoite saavutetaan. Soidensuojelun toteutukseen panostetaan edelleen jatkaen mm. viestintähankkeita ja SSTE-kohteiden toteutusta. Molempien ohjelmien toteutuksessa huomioidaan myös lajisuojelun tarpeet. Muutoinkin lajisuojelua edistetään kiireellisesti suojeltavien lajien toimintaohjelman mukaisesti. HELMI-toimintaohjelmassa painopiste siirtyy entistäkin voimakkaammin suunnitteluun ja sitä seuraavaan toteutukseen. Alueellisten HELMI-yhteistyöryhmien toimintaa vakiinnutetaan. Lintuvesien osalta tavoitteena on jatkaa kunnostustoimia 10 vastuukohteella ja selvittää mahdollisuuksia aloittaa kunnostustoimia uusilla SPA-alueilla. Perinnebiotooppien osalta toiminnan painopiste on inventointien pohjalta valikoituneiden kohteiden suunnittelussa ja kunnostuksien toteuttamisessa (vähintään 20 kohdetta joko omana työnä tai maatalouden ympäristökorvausjärjestelmän kautta). Rannikon pienviesien kunnostus- opas valmistuu ja siihen liittyen järjestetään koulutuksia yhdessä HELPPI-hankkeen kanssa. Rannikon pienviesien kunnostuksien suunnittelu ja toteutus jatkuu. Uusia suunnitelmia ja kunnostuksien toteutuksia on tavoitteena tehdä 5–7 kappaletta. Rannikon matalien vesialueiden ja pienviesien inventointia ja kunnostuksia toteutetaan myös Sea-MoreEco-hankkeessa, mikäli se saa Interreg-rahoituksen. Purokunnostushankkeiden toteutusta jatketaan Lapväärtin-Isojoen kohteilla, käynnistetään Perhon- ja Lestijoen alueilla sekä suunnitellaan uusia kunnostuskohteita Kyrönjoen latvavesillä. Lähdekunnostuksia on tavoitteena toteuttaa muutamia. Maankohoamismetsien palauttamista oikeille puulajeille edistetään siinä määrin kuin se on mahdollista puunmyyntitulot huomioiden. NATURA-alueiden arviointeja ja inventointeja jatketaan työsuunnitelman mukaisesti.

NATURA IX inventoinnin tuloksista raportoidaan maanomistajille. Hoito- ja käyttösuunnitelma valmistuu Kristiinankaupungin ja Närpiön saaristoon, virkistyskäyttösuunnitelma 1–2 alueelle. Biodiversiteettistrategian laadintaa aloitetaan tilaamalla laji- ja luontotyyppianalyysi SYKELtä. Jatketaan Isojoen jokihelmisimpukoiden kantojen hoitoa ja Ähtävänjoen raakkukannan elvyttämistä LifeRevives-hankkeen puitteissa ja lajirahoituksella.

Tavoite: *Vesien tila paranee edistämällä vesien- ja merenhoidon suunnitelmien, niiden toimenpideohjelmien, vesiensuojelun tehostamisohjelman ja merialuesuunnitelman toteutusta. Vesien ja meren hyvän tilan saavuttamiseksi edistetään maa- ja metsätalouden vesiensuojelua, rakennettujen vesien monimuotoisuutta sekä vesihuollon riskien hallintaa. Sovitetaan yhteen vesistöjen käytön, hoidon ja suojelun muuttuvat tarpeet mukaan lukien vaelluskalojen elinkierron elvyttäminen, metsien ja peltojen vesitalous ja tulvasuojelu sekä riskien hallinta muuttuvassa ilmastossa.*

Toteutetaan vuosille 2022–2027 laadittua vesienhoitosuunnitelmaa, jossa on tunnistettu tehokkaimmat keinot ja toimenpiteet vesien tilan parantamiseksi. Erityistä huomiota kiinnitetään happamien sulfaattimaiden aiheuttamien haittojen vähentämiseen ja Interreg-rahoitteisen Kliva-hankkeen (Vesitase, ekosysteemipalvelut ja metallihuuhtouma muuttuvassa ilmastossa) kautta pyritään löytämään uusi ratkaisumalleja happamuuden hallintaan. Maa- ja metsätalouden kuormituksen vähentämisessä hyödynnetään ympäristökorvausjärjestelmiä ja tehostetaan vesitalouden hallintaa. Parannetaan vesiluonnon, erityisesti kalojen ja jokihelmisimpukoiden, elinolosuhteita sekä rakennettujen vesistöjen monimuotoisuutta. Vahvistetaan jokikohtaista verkostoitumista (jokineuvottelukunnat ja –rahastot) ja tuetaan monipuolisia vesien tilaa parantavia hankkeita hyödyntäen tehokkaasti vesiensuojelun tehostamisohjelmaa.

Tuetaan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien laadintaa ja niissä esitettyjen toimenpiteiden toteutusta. Vesihuoltolaitosten vedenhankinnan turvaamiseksi toteutetaan yhteistyössä alueen kuntien, vesihuoltolaitosten ja GTK:n kanssa pohjavesialueiden rakenneselvityksiä.

Mittari: *Itämeren ja vesien hyvä tila (sanallinen).*

Edistetään sektorikohtaisten vesienhoidon toimenpiteiden toteutusta kolmannella kaudella (2022–2027). Pintavesien tilatavoitteiden saavuttamiseksi edistetään varsinkin maa- ja metsätalouden vesienhallinnan, happamien sulfaattimaiden ja vesistöjen kunnostusten toimenpiteitä. Vuoden 2023 aikana järjestetään 10 sidosryhmätilaisuutta vesienhoidon toimenpiteiden edistämistä ja kolmannen vesienhoitokauden toimenpiteiden sitouttamista varten. Edistetään kipsin käyttöä maatalouden vesiensuojelussa. Valmistellaan vesien- ja merenhoidon SIP LIFE-hanketta 2025–2032. Ylläpidetään vesienhoidon sähköistä toimenpideohjelmasivustoa (eTPO).

Osallistutaan vesien- ja merenhoidon valtakunnallisten työryhmien toimintaan. Vaikutetaan siihen, että viljelijät ottaisivat mahdollisimman laaja-alaisesti käyttöön uuden CAP-kauden tarjoamat vesistöjen suojelua edistävät toimenpiteet.

Mittari: Vesistökuunnostusten edistäminen (kpl/kpl) (sanallinen).

Ympäristöministeriön myöntämällä rahoituksella käynnistetään kunnostushankkeita 20 kpl. Hankkeita valmistuu 25 kpl. Vesiensuojelun tehostamisohjelman puitteissa vahvistetaan kunnostuksen verkostoitumista alueella yhdessä VAR ELYn ja POP ELYn kanssa. Painopisteenä on edistää kuntien osallistumista hankkeisiin, rannikkovesiyhteistyö sekä maa- ja metsätalouden vesien hallintaan liittyvien kunnostushankkeiden käynnistyminen. EPO:n alueen rannikkoverkosto jatkaa toimintaansa ja edistää kunnostuksia.

1.2.5 Kestävä kaupunkikehitys

Tavoite: *Tuetaan kestävästä kaupunkikehitystä. Kaupunkiseutujen kestävyys ja elinympäristön laatu paranevat. Kehitys kaupunkiseutujen ja maaseudun välillä on toisiaan tukevaa ja vuorovaikutteista. Kestävä alue- ja yhdyskuntakehitys ja kehittyvät liikennepalvelut ja toimivat yhteydet edistävät ihmisten arjen sujuvuutta ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä ja mahdollistavat eri alueiden vahvuuksien ja voimavarojen hyödyntämistä kaikkialla maassa/erityyppisillä alueilla.*

Kaavoituksessa eheytetään yhdyskuntarakennetta ja olemassa olevaa infraa käytetään tehokkaasti.

Edistetään strategisten yleiskaavojen laadintaa kaikkiin alueen kaupunkeihin. Kaupunkiseutujen yleiskaavaperustaista yhteistyötä tuetaan.

Maankäytön ja toimintojen suunnittelussa huomioidaan liikkumistarpeen minimointi. Kestävä liikkuminen huomioidaan jo kaavoitusvaiheessa. Kävelyn ja pyöräilyn verkostoja parannetaan.

Kaavoituksessa ja rakentamisessa huomioidaan sähkö- ja biokaasuautojen lataus- ja tankkausverkostojen tarpeet.

Alueidenkäytön edistämiseksi painopisteinä ovat valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteiden toteutumisen tukeminen. Tavoitteena on valtakunnallisten ja maakuntien liikennejärjestelmäsuunnitelmien tavoitteiden edistäminen ja viheraluejärjestelmän huomioon ottaminen kuntien kaavoituksessa ja maankäytössä.

Kaavoitus- ja rakennustoimen edistämisen keinoin tuetaan uusiutuvien energiamuotojen tuotannon, energian varastoinnin ja siirron järjestämisen edellytyksiä. Alueen mahdollisuudet tuulivoiman ja bioraaka-aineiden merkittävään hyödyntämiseen ovat huomattavat.

Puurakentamisen osuutta rakentamisessa voidaan kasvattaa esim. kaavamääräyksiin. Kaupunkiseutuja ympäröivillä maaseutualueilla maatalouden merkitys maaseudun elinvoimaisuuden säilymiselle on merkittävä. Se mahdollistaa myös merkittävän elintarviketeollisuuden toiminnan alueella. Maatalouden rakennemuutos jatkuu ja tuotanto muuttuu teollisemmaksi. Kehitys on nähty vääjäämättömäksi ja alueiden suunnittelussa ja käytössä turvataan nämä kehittämisedellytykset.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne (vähintään 20as/ha alueella asuvan väestön osuus koko kaupunkiseudun väestöstä (%)) (TA)	48,1	48,3	48,5	48,7

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari a): *Alueiden kehittämisen painopisteet (sanallinen).*

Maaseudun ja kaupunkien tasapainoisen kehittymisen edellytyksiä tuetaan kaavoituksella. Seutukaupunkien Alajärvi, Alavus, Kannus, Kauhava, Kauhajoki, Kristiinankaupunki, Pietarsaari ja Ähtäri maankäytöllisiä edellytyksiä luoda kestävän kehityksen mukaista kasvua edistetään huomioiden myös monipaikkaisuuden ja etätyön luomat mahdollisuudet. Seutukaupunkien elinvoimaisuudella edistetään maakuntien tasapainoista kehitystä. Seutukaupunkien maankäytön, asumisen, liikenteen ja palvelujen samanaikaista kehittämistä tuetaan.

ELY-keskus edistää toiminnallaan aluekehittämisen painopistepäätösten toteutumista ja maakuntaohjelmien tavoitteita, osallistuu aluekehittämiskeskusteluihin, sekä tukee innovaatioekosysteemisopimuksien toimeenpanoa.

Mittari b): *Alueidenkäytön edistämisen painopisteet (sanallinen).*

Alueidenkäytön edistämässä painopisteenä on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden sekä maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteiden toteutumisen tukeminen. Kaavoitus- ja rakennustoimen edistämisen keinoin tuetaan ilmastomuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista, yhdyskuntarakenteen eheyttämistä, sekä uusiutuvien energiamuotojen tuotannon, energian varastoinnin ja siirron järjestämisen edellytyksiä. Edistämistehtäviä hoidetaan asiakas- ja tarvelähtöisesti. Edellä mainitut asiat ovat esillä myös kuntien kehittämiskeskusteluissa.

1.3 ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite

Strategisten tulostavoitteiden lisäksi ELY-keskus toteuttaa aluekohtaisia strategisia tavoitteita olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Kaikki ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY -strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen

strategioihin, EU-osarahoitteisiin ohjelmiin ja suunnitelmiin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

2 Toiminnallinen tuloksellisuus

2.1 Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat aktiivisesti toimintansa uudistamiseen ja ottavat järjestelmät käyttöön, kehittävät osaamistaan, hyödyntävät tietoa päätöksenteossa ja toimintansa kehittämisessä. ELY-keskuksen kehittämisen painopisteiden ja toiminnan osalta toteutetaan säännöllisesti CAF–arviointi. ELY-keskus viestii palveluistaan ja toiminnastaan laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi osallistuen aktiivisesti yhteiskunnalliseen vuoropuheluun.*

ELY-keskus uudistaa toimintaansa ja ottaa toiminnan uudistamisen myötä mahdolliset uudet järjestelmät käyttöön. ELY-keskus kehittää aktiivisesti henkilöstön osaamista, hyödyntää tietoa päätöksenteossa ja toimintansa kehittämisessä. ELY-keskuksessa otetaan käyttöön valmentava työote osaksi arkea.

ELY-keskus sitoutuu toimintansa aktiiviseen kehittämiseen yhteistyössä KEHA-keskuksen ja ohjaavien ministeriöiden ja keskusvirastojen kanssa. Kehittämisen painopisteet määritellään CAF-arvioinnissa, ne liitetään toimintasuunnitelmaan ja niiden etenemistä seurataan.

ELY-keskus viestii toiminnastaan laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi. Hyödynnämme ketterästi ja monipuolisesti erilaisia viestintäkanavia. Pyrimme tuomaan esiin ELY-keskuksen toiminnan vaikutuksia ja henkilöstön osaamista esimerkiksi viikoittaisen asiantuntijablogin muodossa. Henkilöstön viestintävalmiuksia pyritään kehittämään viestintäkoulutuksella ja viestintä nähdään yhä tärkeämmäksi johtamisen välineeksi.

Tavoite: *ELY-keskuksen palvelut ja palveluprosessit ovat tehokkaita, helposti saavutettavissa, asiakastarpeet huomioivia ja asiakkaiden yhdenvertaisuudesta huolehditaan. ELY-keskusten asiakkuusstrategian toimeenpanoon sitoudutaan. Palveluiden laatua arvioidaan toimialaohjauksessa. Lisätään innovatiivisten hankintojen käyttöä Edistetään sosiaalisten, ilmasto- ja kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista julkisten hankintojen kautta. Saumattomat palveluprosessit mahdollistavat yritystoimintaa ja tukevat uuden yritystoiminnan syntyä.*

Johdamme ELY-keskusten asiakaskokemusta mm. asiakkuusosaamista kehittämällä. Kehitämme palveluja ja prosesseja asiakastarvelähtöisesti. Vastaamme asiakkaiden tarpeisiin ratkaisukeskeisesti yli vastuualuerajojen aikaansaadaksemme mahdollisimman suurta vaikuttavuutta.

12.12.2022

ELY-keskus hyödyntää asiakkuus- ja sidosryhmätutkimusten tuloksia ja muuta asiakastietoa toiminnan kehittämässä. Verkkosivujen jatkuvan kehittämisen avulla varmistetaan saavutettava ja selkeä ohjautuminen palveluprosesseihin ja sähköisiin asiointikanaviin. Aktivoidaan ja hyödynnetään KasvuCRM:n tietoa ja kumppaniverkostoa. Koulutus- ja valmennushankinnoissa jatketaan hyväksi todettuja innovatiivisia hankintakerroksia.

ELY-keskuksen ja TE-toimiston yrityspalvelujen yhteistyö kuntien elinkeinopalvelujen kanssa tukee saumattomien palveluprosessien syntymistä ja yritysten kehittymistä. Kasvavien ja kansainvälistyvien yritysten tueksi kootaan yrityskohtaisesti asiantuntijaverkosto. Palvelujen kohdentamisessa hyödynnetään digitaalisia työkaluja ja alustoja.

Asiakkuusstrategian painopisteitä ja ELY-kohtaisia erityiskysymyksiä edistetään aktiivisesti. Panostetaan henkilöstön asiakkuusosaamisen kehittämiseen, parannetaan palveluiden joustavuutta ja jatketaan sidosryhmäyhteistyön kehittämistä.

ELY-keskus vie käytäntöön yhtenäisiä ja aiemmin kokeiltuja valtakunnallisia ympäristöasioiden toimintatapoja, mikä parantaa toiminnan asiakaslähtöisyyttä ja lisää ELY-keskusten ja aluehallintovirastojen yhteistyötä.

Tavoite: *ELY-keskukset edistävät osaltaan uuden teknologian hyödyntämistä joustavan ja paikkariippumattoman työskentelyn mahdollistamiseksi.*

ELY-keskus jatkaa sähköisten toimintatapojen kehittämistä ja pyrkii aktivoimaan digitaalisten työskentelyalustojen käyttöönottoa sekä sisäisessä toiminnassaan että yhteistyöverkostoissaan.

Monipaikkainen toimintakulttuuri edellyttää sähköisten työkalujen tehokasta hyödyntämistä, johon kiinnitetään huomiota myös henkilöstön osaamisen kehittämisessä.

Ympäristölupien valvonnassa jatketaan koronaepidemian aikana käyttöön otettuja uusia toimintatapoja määräaikaistarkastusten toteuttamisessa etä- ja läsnätarkastuksen yhdistelmänä.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys (TA)	>4	>4	>4	>4
ELY-keskuksen asiakaspalvelutyytyväisyys (kokonaistulos) (TA)	>4	>4	>4	>4

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

12.12.2022

Mittari: *Innovatiiviset julkiset hankinnat (sanallinen).*

Työvoima- ja yrityspalveluissa hankintojen innovatiivisuus on keskeinen osa toimintatapaamme. Osallistumme aktiivisesti valtakunnallisen Hankinnat haltuun projektin toimenpiteisiin ja kehittämishankkeisiin. Olemme olleet edelläkävijöitä alueellisen kasvupalvelupilotin allianssimallin toteuttamisessa ja hankintojen tulosperusteisuuden kehittämisessä.

Tienpidon hankinnat tehdään pääsääntöisesti hankinta-alueella VAR ELY-keskuksessa. Joukkoliikenteen hankinnoissa huomioidaan uusiutuvien polttoaineiden käyttö, joka tukee osaltaan ELY-keskuksen roolia ilmastotoimien edistämässä.

Hankinnoissa painotetaan käyttökustannuksiltaan ja ympäristövaikutuksiltaan kestäviä ratkaisuja sekä pyritään erityisesti edistämään hiilijalanjäljen pienentämistä. Vesistö- ja kunnossapito kilpailutetaan yhdessä maanteiden hoitourakoiden kanssa. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus koordinoi läntisten ELY-jen vesitehtävien puitejärjestelyjen käyttöä. Hankinnoissa kehitetään osaamista ilmastomuutoksen ja maailmantilanteen ehdoilla ja luomiamme pakotemalleja on esitetty sekä jaettu myös muille ELY-keskuksille.

Tavoite: *Vahvistetaan alueellista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä ja osaamisverkostoja, lisätään sähköistä asiointia ja hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia toiminnan ja asiakaslähtöisen asioinnin kehittämiseen. Parannetaan asiakaspalvelua pitämällä asiakkaiden kannalta keskeiset tietovarannot ajan tasalla ja huolehtimalla ajantasaisesta viestinnästä.*

Osallistutaan ELYjen ja AVIen yhteiseen valtakunnallisten toimintatapojen kokeiluhankkeeseen, jossa tavoitteena on asiakaslähtöisyyden, yhtenäisten käytäntöjen sekä ympäristölupa- ja valvontaviranomaisen yhteistyön lisääminen.

Osallistumme aktiivisesti ELY-keskusten yhteisen asiakkuudenhallintajärjestelmän ja asiakaskokemuksen mittaamisen selvitys- ja kehittämistyöhön sekä toimeenpanoon.

Sähköisen asioinnin osuutta kasvatetaan yhteistyössä KEHA-keskuksen ja ohjaavien tahojen kanssa.

Kiinnitetään huomiota eri tietojärjestelmiin tehtävien kirjauksien sisältöön ja aktiiviseen päivittämiseen.

Viestitään aktiivisesti sekä asiakaspalveluun liittyvistä ajankohtaisista teemoista ja ulkoiseen toimintaympäristöön liittyvistä muutostekijöistä. Uudistuvat verkkosivut vahvistavat saavutettavaa viestintää ja asiakasohjausta sähköisiin palvelukanaviin.

Tavoite: *ELY-keskuksille, TE-toimistoille ja KEHA-keskukselle on käynnistetty yhteisen digikehitysohjelman toteutus KEHA-keskuksen koordinoimana. Osana Digikehitysohjelmalla nostetaan virastokokonaisuuden digikyvykkyyden nostamiseen, siirrytään palvelukohdasta/vastuualuekohtaisesta kehittämisestä toimijoiden yhteentoimiviin asiakaslähtö-*

12.12.2022

siin palveluihin – kokonaistavoitteena on siirtyä eGovernment -tasolta Digital Government -tasolle vuoteen 2025 mennessä. Digikyvykkyyden nostamista tuetaan myös vuonna 2022 perustetun digiyhdyshenkilöverkoston avulla.

ELY-keskukset sitoutuvat osallistumaan KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon. ELY-keskukset ottavat käyttöön ohjelman tuottamia ratkaisuja ja sitoutuvat tukemaan niiden käyttöä virastoissa.

Vuoden 2022 aikana on toteutettu digikyvykkyyden ulkoinen asiantuntija-arviointi. Vuodelle 2023 ELY-keskusten yhteinen digikyvykkyyden tavoitetaso on vähintään 3,2 (asteikko 1-5).

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti, %	100	100	100	100
Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmiin sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman toteuttaminen (%)	100	100	100	100

ELY-keskus sitoutuu yllä esitetyllä tavalla KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon. ELY-keskuksen nimeämä digiyhdyshenkilö toimii aktiivisesti ELYn ja digikehitysohjelman välillä digikyvykkyyden tason nostamisen puolesta.

EPOELYn johdolla on laajapohjaisesti valmisteltu kaikkien ELY-keskusten yhteistä paikatiedon kehittämishanketta, joka on esiselvitysvaiheessa. Oman toimintamme kehittämisessä panostetaan digitalisaation edistämiseen (erityisesti ympäristötiedon saavutettavuuden lisäämiseen, drone-tekniikkaan ja automaatioon). Osallistutaan aktiivisesti HANKO-hankeeseen, jolla kartoitetaan eri vastualueiden tarpeita sähköisiin järjestelmiin sekä selvitetään, miten hankintatoimen vaikuttavuutta ja työkaluja voidaan parantaa.

Mittari: Tietoturvan taso (sanallinen).

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on tiedonhallintalain mukainen tiedonhallintayksikkö, joka noudattaa yhteistä ELY/TET/KEHA -tiedonhallintamallia sekä osallistuu tiedonhallintamallin kehittämiseen ja ylläpitoon siihen asetettujen yhteistyöryhmien kautta.

ELY-keskus on saavuttanut ulkoisessa auditoinnissa tietoturva-asetuksen mukaisen tietoturvan perustason. Maksajavirastotehtävissä on saavutettu ISO/IEC 27001:2013 –

standardin mukaiset vaatimukset soveltuvin osin. Maksajavirasto -toimintojen osalta tietoturvatointia kehitetään ISO 27001 –standardin pohjalta. Etenkin tietoturvatyökirjan käyttö ohjaa suunnitelmalliseen ja jatkuvaan tietoturva-asioiden kehittämiseen. Perustaso ja ISO/IEC-standardin mukainen vaatimustaso pidetään yllä.

ELY-keskuksessa varmistetaan, että 1.1.2020 voimaan tulleen tiedonhallintalain asettamat vaatimukset tietoturvan osalta saavutetaan. ELY-keskus sitoutuu jatkuvaan tietoturvatyöhön ja tietoturva kehitetään yhteistyössä KEHA-keskuksen, Valtorin sekä ohjaavien tahojen kanssa.

Tavoite: *Julkisen talouden neuvottelussa 5.4.2022 ELY-keskusten toimintamenoihin osoitettiin voimavaroja vihreän siirtymän vauhdittamiseen ja etusijamenettelyn toteuttamiseen. Resurssien käytössä tulee huomioida viranomaisyhteistyön tukeminen sekä se, että ko. resurssi ei saa pienentää perustehtävien rahoitusta. Voimavarojen käyttöä tullaan seuraamaan.*

ELY-keskus vauhdittaa vihreän siirtymän toimia ja pyrkii toteuttamaan etusijamenettelyn tavoitteen mukaisesti.

3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tavoite: *ELY-keskusta johdetaan määrätietoisesti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen. ELY-keskukset panostavat henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen. Osaamisen varmistamisessa ja osaamisen kehittämisessä huomioidaan myös muuttuvat asiakastarpeet.*

Tavoitteena on ELY-keskuksen julkikuvan kohentaminen modernina ja houkuttelevana työnantajana. Koska laaja-alainen osaaminen korostuu entisestään, panostetaan myös työntekijöiden omaehtoiseen opiskeluun tukemalla opiskelua taloudellisesti määrärahojen puitteissa. Tuettavan koulutuksen on keskityttävä aiheisiin, jotka tukevat henkilön nykyistä tehtävää tai voidaan olettaa auttavan vaativampien tehtävien vastaanottamisessa. Keskuksessa aloitetaan aamukoulut, joissa kerrotaan eri yksiköiden substanssiasioista, jotta tietoisuus ELY-keskuksen tehtäväkentästä kasvaa henkilöstön keskuudessa.

Työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota korostuneesti. Toimina ovat muun muassa seuraavat: henkilöstöinfojen ja esimiesfoorumien frekvenssin tihentäminen, esimiesten yhteydenotot ja teams-tapaamiset, virtuaalisten virkistyspäivien toteuttaminen ja työterveyshuollon tukitoimien aktiivinen hyödyntäminen.

Mittari	2023 Tavoite	2024 Alustava tavoite	2025 Alustava tavoite	2026 Alustava tavoite
Henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksi (TA)	>3,6	>3,6	>3,6	>3,6

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

4 Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät

VALTION VESISTÖRAKENTEIDEN YLLÄPITO (MMM)

Esitys tulostavoitteiksi vuodelle 2023: Yhtenäistetään valtion vesistö rakenteiden ylläpidon toimintatapoja. Parannetaan valtion vesistö rakenteiden kyberturvallisuutta ja automaatiota sekä käyttövarmuutta häiriötilanteissa. Kehitetään vieraslajien torjuntaa valtion vesirakenteilla. Järjestetään kunnossapitoverkoston valtakunnallisten kokousten lisäksi kokouksia kolmella yhteistyöalueella. Kehitetään perusparannushankkeiden suunnitelmallisuutta ja seurantaa yhdessä kunnossapitoverkoston kanssa. Osallistutaan muiden ELYjen perusparannushankkeiden läpiviintiin vastuunjakosopimusten mukaisesti. Edistetään ilmasto- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamista valtion vesistö rakenteiden hoidossa ja hankinnoissa yhteisten linjausten mukaisesti. Edistetään valtion vesistö hankkeiden ja -rakenteiden luovuttamista hyödynsaajille.

HYDROLOGISEN TIEDON TUOTANTO (MMM)

Esitys vuoden 2023 tulostavoitteeksi: Lisätään ulkoistettujen vedenkorkeusasemien kahdennusta ja käyntimäärien optimointia. Automatisoitujen pohjavesiasemien ylläpidon ulkoistuskokeilu aloitetaan kaikilla hankinta-alueilla osana pintavesiasemien ylläpidon hankintaa ja kerätään kokemuksia seuraavan hankintakauden kilpailutusta varten.

Aloitetaan virtaamamittausten ja vedenkorkeusasemien ylläpidon seuraavan hankintakauden kilpailutuksen valmistelu, johon liitetään pääosa automatisoitujen pohjavesiasemien ylläpidosta. Kilpailutuksen valmistelussa hyödynnetään hydrologisten vedenkorkeusasemien kahdentamisesta ja käyntikertojen vähentämisestä saatuja kokemuksia. Yhteistyössä ELY-keskusten poistetaan pohjavesiasemien tarpeettomia rakenteita. Käynnistetään pohjavesiasemaverkoston täydentäminen SYKE:n ehdotuksen mukaisesti.

Varmistetaan palveluntuottajien, ELY-keskusten ja SYKE:n yhteistyö virtaamamittauksissa ja vedenkorkeusasemien ylläpidossa. Jatketaan hydrologisen yhdyshenkilöverkoston toiminnan kehittämistä järjestämällä hydrologian ajankohtaisiltapäiviä ja osallistamalla hydrologisten neuvottelu- ja kenttäpäivien järjestämiseen. Varmistetaan hydrologisen käyttöomaisuuden vuosittainen seuranta.

12.12.2022

Jatketaan EPOELY-SYKE-hankkeena toteutettua lumimittauksen automatisoinnin kehittämishanketta.

KUIVATUSASIOIDEN JA OJITUSTOIMITUKSEN ASiantuntijapalvelut (MMM)

Esitys vuoden 2023 tulostavoitteeksi: Jatketaan peruskuivatuksen uuden tukijärjestelmän ohjeistuksen laatimista ja järjestetään koulutusta yhdessä E-vastuualueiden kanssa. Päivitetään keskeiset oppaat uutta tukijärjestelmää vastaaviksi. Markkinoidaan uutta peruskuivatushankkeiden tukijärjestelmää. Päivitetään peruskuivatuksen toimintamalli uutta tukijärjestelmää sekä nykyisiä ympäristösuosituksia ja sähköisiä tietojärjestelmiä vastaavaksi.

Huolehditaan, että asiakkaat löytävät tarvitsemansa tiedot ja lomakkeet uusilta vesi.fi - internet-sivuilta. Jatketaan ELY-keskusten peruskuivatusaineistojen digitointikäytäntöiden kehittämisen ja yhtenäistämisen koordinoitua sekä varaudutaan uuden digitointiohjelman (QGIS) käyttöönottoon. Jatketaan peltojen vesitalouden hallintaan ja ojitustoimintoihin liittyvää valtakunnallista yhteistyötä, koulutuksen edistämistä.

MAA- JA METSÄTALOUDEN VESIENHALLINNAN ASiantuntijapalvelut (MMM)

Esitys vuoden 2023 tulostavoitteeksi: Avustetaan maa- ja metsätalousministeriötä vesienhallinnan toimenpidekokonaisuuden tehtävissä sekä työohjelman tavoitteiden seurannassa. Edistetään ja aktivoidaan vuonna 2023 alkavaan CAP - ohjelmakauteen liittyviä kestävästä vesienhallinnan toimenpiteistä sekä tukimahdollisuuksiin liittyvää neuvontaa ja viestintää yhteistyössä mm. ELY-keskusten (E- ja Y-vastuualueet) ja Ruokaviraston kanssa.

Vahvistetaan ELY-keskusten ja eri vastuualueiden toimintaa yhteistyötä ja osaamisen jakamista ilmastokestävän vesitalouden ja valuma-alue suunnittelun edistämiseksi yhteistyössä ministeriöiden kanssa. Edistetään vesienhallintaan liittyvää tiedonvaihtoa, verkostoitumista ja yhteistyötä maa- ja metsätalouden verkostojen kanssa. Osallistutaan happamien sulfaattimaiden strategian päivittämiseen.

Etsitään keinoja sovittaa yhteen ja edistää valuma-alue suunnittelun ja luonnonmukaisen vesistö rakentamisen eri rahoituslähteitä ja niihin liittyviä toimenpiteitä. Arvioidaan maa- ja metsätalouden vesienhallinnan harkinnanvaraisten kokeilu- ja kehittämishankkeiden vaikuttavuutta ja tuotosten laajennettavuutta. Jatketaan yhteistyötä Maanmittauslaitoksen kanssa erityisesti tilusjärjestelyhankkeiden ilmasto- ja vesiensuojelutavoitteiden edistämiseksi.

KOKEMÄENJOEN-SAARISTOMEREN-SELKÄMEREN VESIENHOITOALUEEN KOORDINOINTI (YM)

Esitys vuoden 2023 tulostavoitteeksi: Jatketaan Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen koordinoitua yhteen sovittamalla vesienhoitoalueen ELY-keskusten (EPO ELY, PIR ELY, HÄM ELY, KES ELY) pinta- ja pohjavesien suunnittelu-

tietoa. Edistetään kolmannen vesienhoitokauden (2022–2027) toimenpiteiden toteuttamista ja kehitellään sidosryhmäyhteistyötä. Lisätään yhteistyötä vesienhoitoalueiden välillä ja panostetaan vesien- ja merenhoidon strategisen LIFE-hankkeen valmisteluun.

UUSIUTUVAN ENERGIAN YHTEYSPISTEVIRANOMAISEN TEHTÄVÄ (TEM)

Esitys vuoden 2023 tulostavoitteeksi: Tehdään uusiutuvan energian lupaneuvontaa tunnetuksi asiakkaille. Kehitetään neuvontatyötä, lupaneuvonnan verkkosivuja sekä määräaikojen laskentaan ja seurantaan liittyvää yhteyspisteviranomaisen viranomaistyötä. Päivitetään tarvittaessa *Uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyt ja muut hallinnolliset menettelyt* -käsikirjaa. Tiedotetaan toimivaltaisia viranomaisia yhteyspisteviranomaisen toiminnasta sekä sähköä tuottavien laitosten lupien kokonaiskäsittelyaikoihin liittyvästä määräaikalaskennasta. Osallistutaan Luvat ja valvonta -hankkeen kehittämisen sähköisen asiointijärjestelmän kehittämiseen.

5 Voimassaolo ja seuranta

Tulossopimuksessa asetettuja strategisten tulostavoitteiden toteutumista seurataan poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja osana kunkin hallinnonalan toimialaohjauksen menettelyjä. Tulostavoiteasiakirjassa tavoitteet asetetaan neljälle vuodelle. Tulostavoitteista sovitaan vuodelle 2023 sitovasti. Vuosien 2024–2026 tavoitteista sovitaan alustavasti. Tulostavoiteasiakirjan budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa.

5.1 Liite

ELY-keskusten toimintamenomäärärahaajako

6 Allekirjoitukset

Hyväksymme osaltamme vuoden 2023 tavoitteet. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Työ- ja elinkeinoministeriö

Tiina Korhonen, ylijohtaja

Maa- ja metsätalousministeriö

Jaana Husu-Kallio, kansliapäällikkö

12.12.2022

Ruokavirasto	Antti-Jussi Oikarinen, pääjohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Anita Lehikoinen, kansliapäällikkö
Ympäristöministeriö	Juhani Damski, kansliapäällikkö
Väylävirasto	Kari Wihlman, pääjohtaja
Väylävirasto	Mirja Noukka, toimialajohtaja
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	Mika Soininen, ylijohaja
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	Anders Östergård, johtaja
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	Karoliina Laakkonen-Pöntys, johtaja

ELY-KESKUSTEN TOIMINTAMENOMÄÄRÄRAHAN ALUSTAVA JAKO VUODELLE 2023, LUONNOS 24.11.2022

Liite

	Jako 2022 (pl. kerta- luonteiset, matkat, muut me- not, virkis- tys)	Matkat, muut me- not ja vir- kistys	Palkkaus- ten tarkis- tukset	Toimitila- ja mat- kasäästöt	Ympäristöso- pimuksiin (CAP27) liit- tyvät sopi- muskäsitte- lyt	Monitorointi (CAP27)	Luonnonsuojelu- lain uudistami- sesta johtuvat li- sätehtävät	Vihreän siirty- män vauhdit- taminen	Rahoituskau- den vaihtumi- sen lisäresurs- sit	HE kotoutu- mislain muuttami- sesta, tila- päinen suo- jelu	Muut muu- tokset	MÄÄRÄRAH A YHTEENSÄ
Uusimaa	14 060 741	530 080	322 500	-40 100	73 200	39 900	180 300	525 000	38 200	263 200	0	15 993 021
Varsinais-Suomi	12 816 800	738 020	294 000	-106 400	187 300	64 700	120 100	375 000	97 600	197 400	60 900	14 845 420
Satakunta	2 350 400	124 500	53 900	-15 600	54 400	41 200	0	0	28 400	65 800	0	2 703 000
Häme	6 028 400	203 760	138 300	-25 400	93 500	44 400	180 700	375 000	48 700	131 600	75 000	7 293 960
Pirkanmaa	6 231 000	392 200	143 000	-52 300	82 000	54 800	120 500	450 000	42 700	65 800	0	7 529 700
Kaakkois-Suomi	9 054 100	412 480	207 700	-57 200	47 900	37 400	90 400	75 000	25 000	65 800	0	9 958 580
Etelä-Savo	5 737 459	245 840	131 600	-26 300	92 000	25 500	60 300	0	48 000	65 800	1 013 000	7 393 199
Pohjois-Savo	7 663 600	415 140	175 800	-54 100	132 200	46 600	120 500	150 000	68 900	65 800	0	8 784 440
Pohjois-Karjala	4 097 300	182 060	94 000	-18 600	58 500	26 100	60 300	0	30 500	65 800	60 900	4 656 860
Keski-Suomi	9 505 300	365 560	218 100	-46 400	62 000	33 300	60 300	75 000	32 300	65 800	60 900	10 432 160
Etelä-Pohjanmaa	9 902 600	486 340	227 200	-75 800	31 100	77 900	120 500	825 000	16 200	65 800	0	11 676 840
Pohjanmaa	3 285 200	175 340	75 400	-20 300	82 000	59 000	0	0	42 700	131 600	0	3 830 940
Pohjois-Pohjanmaa	9 188 800	437 260	210 800	-66 900	134 500	61 100	120 500	525 000	70 100	65 800	1 317 800	12 064 760
Kainuu	3 687 200	188 420	84 600	-27 100	30 000	12 500	60 300	75 000	15 600	65 800	0	4 192 320
Lappi	9 360 900	487 920	214 800	-82 200	48 100	18 400	60 300	75 000	25 100	65 800	25 000	10 299 120
KEHA oma toiminta	24 663 200	899 300	565 800	-105 300	0	0	0	0	0	197 400	183 000	26 403 400
KEHA/ELY-keskusten yhteiset menot	36 559 868	0	0	-622 000	391 300	207 200	220 000	571 600	70 000	230 000	592 500	38 220 468
TE-ASPA	5 073 600	0	116 400	0	0	0	0	0	0	0	0	5 190 000
YHTEENSÄ	179 266 468	6 284 220	3 273 900	-1 442 000	1 600 000	850 000	1 575 000	4 096 600	700 000	1 875 000	3 389 000	201 468 188